

**Секція: СФЕРА ОБСЛУГОВУВАННЯ ТА АДМІНІСТРУВАННЯ**

**STAFF TRAINING FOR TOURISM BUSINESS IN ODESSA REGION**

**Niecheva N.V.**

PhD in economics, senior lecturer

Kalchenko D. Yu.

Applicant of educational degree «master»

Odessa national economic university

Odessa, Ukraine

**ПІДГОТОВКА ПЕРСОНАЛУ ДЛЯ ТУРИСТИЧНОГО БІЗНЕСУ В  
ОДЕСЬКОМУ РЕГІОНІ**

**Нєчева Н.В.**

к.е.н., старший викладач

**Кальченко Д. Ю.**

здобувач освітнього ступеня «магістр»

Одеського національного економічного університету

м. Одеса, Україна

На сучасному етапі розвитку туристичної індустрії та ринку туристичних послуг туризм виступає, як чинник економічного зростання. При цьому, багато питань економічного зростання в туристичній індустрії та ринку туристичних послуг залишаються дискусійними, недостатньо розробленими і вимагають подальшого дослідження. Підготовка персоналу займає одне з центральних місць в соціальних і економічних досліджень ринку праці. Більш того, належна підготовка як функціонуючий соціальний інститут, це не просто необхідний соціальний інститут, це умова, без якої вільний розвиток туризму просто неможливий. Обмеження виїзного туризму за межі України посилює попит на фахівців всередині вітчизняного рекреаційного комплексу [1, с. 14].

Питома вага потреби в працівниках для заміщення вакантних робочих місць в загальній кількості робочих місць у сфері туризму в Одеському регіоні становить 20,3%. Це дуже високий рівень (в цілому по Україні він становить 4,6%). У структурі необхідного персоналу переважає середній і низький кваліфікаційний рівні. Про гострому дефіциті кадрів заявляють і представники туристичного бізнесу. Очевидним є кадровий голод по спеціальностям кухарів,

офіціантів, покоївок. Вищі навчальні заклади не готують таких фахівців [3, с. 128].

За оцінками експертів, в даний час галузеві потреби в фахівцях забезпечуються лише на 55%, і це стосується всіх підрозділів туристичної галузі.

Разом з тим, сучасні реалії показують, що рівень підготовки кадрів є недостатнім та вимагає якісного реформування, з врахуванням сучасних вимог та стандартів. При цьому, основна вимога – підготовка компетентного випускника за відповідними теоретичними та практичними навиками. При цьому компетенції випускників проявляються в багатофункціональній системі знань, умінь і навичок, що відповідають вимогам роботодавців і одночасно запитам ринку праці та економіки в цілому.

Підготовка персоналу, як свідчать дослідження Державної служби туризму і курортів Україна [5] вимагає дотримання ряду вимог: належна організаційно-правова база, високий рівень викладання професорсько-викладацького складу, використання сучасних методів навчання. Особливої актуальності в існуючих умовах ринку праці набувають профілі підготовки, орієнтовані в першу чергу на потреби ринку праці, вимоги конкретних роботодавців, адекватні розвитку науково-технічного забезпечення галузі та вектору соціально-економічного розвитку країни.

Аналіз кадрового потенціалу Одеського регіону з підготовки фахівців у сфері туризму показав наявність проблем і тенденцій, характерних для туристської галузі України в цілому. Однак прискорене динамічне зростання економіки туризму в Одеському регіоні істотно підвищує гостроту ситуації з кадровим забезпеченням галузі, що пояснюється нагальною необхідністю збільшення персоналу для обслуговування туристів.

З врахуванням вище зазначених проблем, можна запропонувати такі шляхи підготовки персоналу для туристичного бізнесу Одеського регіону:

- 1) Викликати інтерес у молоді до туристичної галузі.

- 2) Створити умови для підвищення кваліфікаційного рівня та вдосконалення професійних навиків.
- 3) Розвивати у персоналу особистісні якості, що можуть знадобитися в туристичній галузі.
- 4) Розкрити творчий потенціал персоналу.
- 5) Формувати загальну культуру на основі розвитку особистості та адаптації до життя в колективі.
- 6) Виховувати дисциплінованість, силу волі, працьовитість і згуртованість в колективі [6, с. 54].

В свою чергу, покращення якості підготовки кадрів в Одеському регіоні має забезпечуватися, як зі сторони держави, так і зі сторони органів місцевого самоврядування через:

- 1) ухвалення стратегії щодо підготовки персоналу з питань подорожей і туризму;
- 2) розвиток державно-приватного партнерства та забезпечення державного замовлення по напрямку «туризм»;
- 3) розвиток інноваційних технологій, завдяки яким можна отримати необхідну інформацію;
- 4) широкий пакет соціальних гарантій для персоналу [6, с. 11].

Таким чином, дослідження показало, що для підготовки персоналу для туристичного бізнесу Одеського регіону необхідно враховувати регіональну особливість – потенціал туристичної індустрії. Туризм є одним з основних сфер діяльності в Одеському регіоні, який за останній час з урахуванням нарощування свого фінансового та трудового потенціалу, диверсифікуючи якість і види туристичних послуг, покращуючи інфраструктуру і підвищуючи компетентність зайнятих в туристичному бізнесі, робить істотний вплив на рівень зайнятості.

На основі сучасного стану рівня зайнятості і туріндустрії визначена пропорційна залежність їх розвитку та виявлено основні деструктивні фактори

в підготовці персоналу для туристичного бізнесу Одеського регіону, розроблені рекомендації щодо створення сприятливих умов для підготовки персоналу для туристичного бізнесу Одеського регіону. Передбачається, що реалізація запропонованого комплексу заходів дозволить істотно прискорити удосконалення туристичної індустрії та підготовки персоналу для туристичного бізнесу Одеського регіону, що позитивно відіб'ється на рівні зайнятості в регіоні і країні та створить теоретичну основу для подальших наукових розробок з даної тематики.

### **Література:**

1. Державна програма розвитку туризму та курортів на період до 2022 року. – Київ, 2013. – 60 с.
2. Марценюк Л. В. Розвитку туристичної галузі Одещини / Л. В. Марценюк // Молодий вчений. – 2017. – № 1. – С. 76–82
3. Проблеми розвитку вітчизняного туризму / А. А. Терехух, О. П. Макар, Г. Я. Ільницька // Український туризм. – 2016. – № 3. – С. 126–129.
4. Всесвітня туристична організація (ЮНВТО) // Офіційний сайт організації [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.unwto.org>.
5. Офіційний сайт Державної служби туризму і курортів Україна // Електронний ресурс: <http://tourism.gov.ua>
6. Увесь світ у цифрах і фактах: Довідник. –4–е вид., випр. та допов. – К.: Мапа, 2015. – 217 с.